

Vysoká škola: <i>TECHNICKÁ UNIVERZITA v Košiciach</i>	
Fakulta: <i>EKONOMICKÁ</i>	
Kód predmetu:	Názov predmetu: <i>Teórie a modely národohospodárskeho rastu</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: P,C,S,L,X,Z,E,O,N Odporúčany rozsah výučby (v hodinách):52 Týždenný: 1,0,1,0,2,0,0,0,0 (denná forma štúdia) Metóda výučby: prezenčná Semestrálny:13,0,13,0,26,0,0,0,0 (externá forma štúdia)	
Počet kreditov: 5	
Odporúčany semester štúdia: ZS, 3. semester (denná forma štúdia) ZS, 1. semester alebo LS, 4. semester (externá forma štúdia)	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: žiadne	
Podmienky na absolvovanie predmetu: zápočet	
Priebežné hodnotenie: Analýza a prezentovanie vedeckých zdrojov, seminárna diskusia	
Záverečné hodnotenie: Kolokvium pozostávajúce s akademickej diskusie na vybranú tému s cieľom podnietiť kritickú polemiku ku konvenčným postulátom a synergickú konfrontáciu s alternatívnymi teoretickými a empirickými prístupmi. Ako alternatívnu cestu k záverečnému hodnoteniu využijeme prístup, keď študent vypracuje zadaný vedecký projekt na stanovenú tému s predpokladom prípravy publikácie.	
Výsledky vzdelávania: Cieľom predmetu je, na základe nadobudnutia poznatkov v oblasti pokročilých modelov ekonomického rastu, zlepšiť schopnosť študentov kriticky prehodnocovať a verifikovať pokročilú teoretickú bázu a jej konfrontáciou s najnovšími empirickými poznatkami pochopiť a objasniť kauzálne súvislosti, previazanosti a implikácie exogénnych a endogénnych rastových procesov v ekonomikách a integračných zoskupeniach. Prvým čiastkovým cieľom je, na základe podnecovania tematicky orientovanej diskusie k širokému spektru skutočností vplývajúcich na deterministicky ponímanú fundamentálnu rastovú bázu makroekonomických procesov, podporovať rozvoj kritického analytického myslenia a uvažovania, schopnosti syntetizovať a kriticky revidovať poznatky vyplývajúce z analýzy parciálnych, vzájomne súvisiacich problémov dynamiky a udržateľnosti ekonomického rastu v súčasných ekonomikách. Druhým čiastkovým cieľom je zlepšiť schopnosť študentov analyzovať a diskutovať tematicky orientované vedecké texty (domáce a cudzojazyčné články od renomovaných autorov), rozumieť a aktívne využívať matematické rovnícové zápisy, pochopiť základnú podstatu ekonometrických modelov využívaných v rámci analýzy čiastkových tematických problémov. Tretím čiastkovým cieľom je posilňovať prvky aktívnej participácie študentov na seminároch prostredníctvom využívania prvkov kolaboratívneho riešenia čiastkových problémov a kritickej diskusie medzi študentmi podporujúcej aktívnu prezentáciu vlastných názorov na báze argumentačnej rôznorodosti. Štvrtým čiastkovým cieľom je zavedenie participatívneho hodnotenia a sebahodnotenia za účelom posilnenia účasti študentov na formovaní objektívneho pohľadu na evaluáciu výsledkov vzdelávania. Po absolvovaní predmetu by mal študent mať: - vedomosti z nasledujúcich oblastí - študenti si osvoja teoretickú bázu pokročilých modelov ekonomického rastu za aktívneho využívania zodpovedajúceho matematického aparátu, čo im umožní	

pochopiť vnútornú logiku, základné a širšie súvislosti, mechanizmy a procesy formujúce podmienky, predpoklady a vnútornú logiku procesov ekonomického rastu v súčasných vyspelých, konvergujúcich, tranzitívnych, chudobných a rozvíjajúcich sa ekonomikách.

- **zručnosti** - študenti si zlepšia zručnosti súvisiace s používaním kvalitatívnych a kvantitatívnych modelov (vrátane softwarovej aplikácie) ekonomického rastu. Vylepšia si už osvojené základy akademickej diskusie a polemiky pri analýze predpokladov, mechanizmov udržateľnosti ekonomického rastu z pohľadu teoretických a empirických konceptov, ako aj asociovaných hospodársko-politických rozhodnutí. Vylepšia si schopnosť kriticky revidovať postuláty konceptov, prístupov a teórií endogénneho a exogénneho rastu.

- **kompetentnosti** - študenti si pri štúdiu teórií a modelov ekonomického rastu prehĺbia schopnosť kriticky myslieť, analyticky a synteticky uvažovať, pragmaticky argumentovať. Dokážu pochopiť a objasniť kauzálne súvislosti problémov v makroekonomických tendenciách v súčasných ekonomikách v kontexte modelov endogénneho a exogénneho rastu a formulovať hospodársko-politické odporúčania na ich zmiernenie / riešenie.

Vzdelávacie metódy:

Na základe prezentovaných tém orientovaných na kritické prezentovanie poznatkovej bázy (dominuje forma akademickej diskusie) si doktorand/ka samostatne zvolí tematickú oblasť podľa osnovy predmetu. V rámci zvolenej témy doktorand/ka vypracuje kritický rozbor vybraného vedeckého článku (so zameraním na relevantnosť a originalitu výskumnej oblasti článku; teoretický a empirický rozmer výskumnej oblasti článku; prehľad literatúry; adekvátnosť a vhodnosť použitého metodologického aparátu; výsledkov, prínosov, otvorených otázok výstupov článku a celkového zhrnutia), ktorý následne odprezentuje pred ostatnými doktorandmi.

Akademická diskusia podnecujúca kritické myslenie a kritické prehodnocovania tradičných teoretických a empirických postulátov vrátane synergetickej konfrontácie s alternatívnymi teoretickými a empirickými prístupmi, dominuje v rámci skupinového kolokvia, keď doktorand/ka prezentuje poznatkovú bázu, oblasti výskumu, metodologické aspekty, kľúčové zistenia v rámci kritickej polemiky s ostatnými doktorandmi.

Stručná osnova predmetu:

1. Ekonomický rast a rastové politiky.
Ekonomický rast a majetková nerovnosť, konvergencia, rastové politiky, paradigmy ekonomického rastu.
2. Neoklasická teória ekonomického rastu I.
Solow-Swanov model.
3. Neoklasická teória ekonomického rastu II.
Cass-Koopmans-Ramseyov model.
4. Rastové modely s optimalizáciou spotrebiteľského právania (základný a rozšírený Ramseyov model).
Domácnosti, firmy, rovnováha modelu, dynamika modelu, Ramseyov model otvorenej ekonomiky, zmeny preferenčných parametrov.
5. Jednosektorové modely ekonomického rastu I.
Harrod-Domarov model, Neoklasická verzia Harrod-Domarovho modelu.
6. Jednosektorové modely ekonomického rastu II.
AK model s intertemporálnou maximalizáciou užitočnosti, AK model otvorenej ekonomiky
7. Dvojsektorové modely ekonomického rastu.
Uzawa-Lucasov model, podmienky ekonomického rastu, dynamika modelu.
8. Schumpeterianske modely.
Jednosektorový model, viacsektorový model.
9. Difúzia technológií.
Správanie inovátorov a imitátorov, zahraničné investície a intelektuálne vlastnícke práva.
10. Ponuka práce a populácia.

Migrácia v Solow-Swanovom a Ramseyovom modeli ekonomického rastu, Braunov model migrácie a ekonomického rastu.

11. Skúmanie rastového procesu.

Financie a rast (úverové obmedzenia, majetkové nerovnosti, morálny hazard, diferencie produktívity), transfer technológií a konvergencia ekonomík (model klubovej konvergenencie, úverové obmedzenia a divergencia zdrojov).

12. Skúmanie rastového procesu.

Fázy rastu (od stagnácie k rastu, od akumulácie kapitálu k inováciám, od výroby k službám), inštitucionálne aspekty ekonomického rastu

13. Diskusia k otvoreným otázkam.

Odporúčaná literatúra:

1. AGHION, P., HOWITT, P., 2008. The Economics of Growth, 1st Edition, Cambridge, MIT Press, 520 p. ISBN 9780262012638
2. BARRO, R.J., SALA-I-MARTIN, M., 2003. Economic Growth, 2nd Edition, Cambridge, MIT Press, 672 p. ISBN 9780262025539
3. ACEMOGLU, D., 2009. Introduction to Modern Economic Growth, 1st Edition, New Jersey, Princeton University Press, 1008 p. ISBN 9780691132921
4. ROMER, D., 2011. Advanced Macroeconomics, 4th Edition, New York, McGraw-Hill/Irwin, 736 p. ISBN 9780073511375
5. LJUNGQUIST, L., SARGENT, T.J., 2004. Recursive Macroeconomic Theory, 2nd Edition, London, MIT Press, 1120 p. ISBN 9780262122740

Vedecké články, výber stanovený prednášajúcim.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: *slovenský / anglický*

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov:

A	B	C	D	E	FX

Vyučujúci:

prof. Ing. Rajmund Mirdala, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 21.05.2022

Schválil: *prof. Ing. Rajmund Mirdala, PhD.*